

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

В И С Н О В О К

на проект Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», поданий Кабінетом Міністрів України (реєстр. № 6504)

За дорученням Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув на своєму засіданні 11 серпня 2022 року (протокол № 105) проект Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (реєстр. № 6504 від 05.01.2022), поданий Кабінетом Міністрів України.

За визначенням суб'єкта права законодавчої ініціативи законопроект внесений з метою встановлення нових правових та організаційних засад служби в органах місцевого самоврядування як професійної та політично неупередженої діяльності, удосконалення механізму реалізації громадянами України права рівного доступу до служби в органах місцевого самоврядування, уточнення класифікації посад в органах місцевого самоврядування, що дозволить покращити умови оплати праці посадових осіб місцевого самоврядування, а також приведення законодавства у сфері служби в органах місцевого самоврядування у відповідність до вимог бюджетного законодавства та нової системи адміністративно-територіального устрою.

Проектом Закону пропонується нова редакція Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», якою, на відміну від чинної, передбачається низка новацій, зокрема, щодо:

розмежування посад та правових статусів посадових осіб місцевого самоврядування на службовців місцевого самоврядування та виборних посадових осіб;

закріплення принципу політичної неупередженості службовців місцевого самоврядування із збереженням за ними конституційного права обиратися та гарантій, передбачених виборчим законодавством;

створення інституту керівника служби в органі місцевого самоврядування;

формування окремого структурного підрозділу або визначення однієї уповноваженої посадової особи з питань персоналу;

можливості переведення службовця місцевого самоврядування на державну службу без обов'язкового оголошення конкурсу;

забезпечення прозорого відбору і призначення на посади з огляду на персональні досягнення і здобутки;

професійного навчання службовців місцевого самоврядування протягом проходження служби шляхом підвищення кваліфікації, стажування, самоосвіти;

оцінювання результатів службової діяльності відповідно до поставлених завдань;

нової системи оплати праці в органах місцевого самоврядування.

Комітет з питань бюджету у своєму висновку зауважує, що законопроект має вплив на показники місцевих бюджетів (приведе до збільшення їх видатків), і має вводитися в дію не раніше 1 січня 2024 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України підтримує актуальність концептуального оновлення законодавства України у сфері служби в органах місцевого самоврядування та зазначає, що поданий законопроект в цілому відповідає загальноновизнаним європейським принципам та досвіду європейських країн. Разом з тим, Головне управління висловило низку зауважень до окремих положень законопроекту.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» у своєму висновку відзначає врахування при підготовці законопроекту концептуальних ідей, які були висловлені Правлінням Асоціації, та підтримує його прийняття за наслідками першого читання за основу з поправками щодо збільшення мінімального розміру посадового окладу службовця місцевого самоврядування, який займає посаду категорії «ІІІ», а також виключення верхньої межі посадових окладів таких службовців.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад» підтримує прийняття законопроекту як важливий крок на шляху реформи місцевого самоврядування та вносить пропозиції до його розділу VI «Оплата праці, заохочення і соціальні гарантії».

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Всеукраїнська асоціація громад» у своєму листі зазначає, що ухвалення законопроекту може стати першим кроком до майбутнього єдиного розуміння та законодавчого регулювання служби в органах державної влади та служби в органах місцевого самоврядування як публічної служби.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад» також підтримує прийняття законопроекту, текст якого був опрацьований у тісній співпраці з представниками районних та обласних рад.

Програма підтримки вдосконалення врядування та менеджменту (SIGMA) у своєму висновку наголошує, що законопроект є значним поступом в порівнянні з поточним станом справ, та, водночас, порушує низку питань, до яких варто повернутися в ході законодавчої роботи, завдяки чому регуляторна база діяльності посадових осіб органів місцевого самоврядування може бути ще більш вдосконалена. Так, на думку експертів Програми, варто обмежити сферу дії законопроекту «виключно призначеними посадовими особами з перенесенням норм, що стосуються виборних посадових осіб, до закону про місцеве самоврядування в Україні», визначити механізм нагляду за дотриманням законодавства про службу в органах місцевого самоврядування та гармонізувати норми законопроекту щодо системи винагород із законодавством про державну службу.

У висновку Ради Європи, підготовленому Центром експертизи доброго врядування Департаменту демократії і врядування Генерального директорату - II з питань демократії, зазначається, що законопроект відповідає європейським принципам щодо служби в органах місцевого самоврядування, а також зобов'язанням, узятим українською владою і визначеним у Плані відновлення України, розробленому Національною радою з відновлення України від наслідків війни, який було презентовано у липні 2022 року, створює умови для підвищення престижу та ефективності служби, усуває багато недоліків поточного стану справ, удосконалює процедури конкурсного відбору і його прийняття призведе до покращення правової бази для професіоналізації службовців місцевого самоврядування.

Відповідно до висновку Національного інституту стратегічних досліджень законопроект є добре опрацьованим, враховує досягнення децентралізації в Україні і його прийняття в якості закону є необхідним кроком. Разом з тим, на думку Інституту, окремі положення законопроекту потребують доопрацювання з метою уніфікації термінології і визначення єдиної системи управління публічною службою.

Інститут законодавства Верховної Ради України, Національна асоціація адвокатів України, Аналітичний центр «Інститут законодавчих ідей», підтримуючи в цілому необхідність удосконалення правового регулювання служби в органах місцевого самоврядування, висловили у своїх висновках до законопроекту окремі зауваження техніко-юридичного характеру.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування, з'ясувавши позицію народних депутатів України - членів Комітету та всебічно обговоривши питання, Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (реєстр. № 6504) за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Зважаючи на необхідність комплексного техніко-юридичного та редакційного доопрацювання проекту Закону та узгодження окремих його положень з іншими положеннями законодавства, Комітет ухвалив врахувати при підготовці законопроекту до другого читання відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України пропозиції і поправки щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту (зокрема, щодо статусу виборних посадових осіб місцевого самоврядування, керуючого справами, апарату сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі створення) ради, дисциплінарної відповідальності службовців місцевого самоврядування, розподілу функцій та повноважень між органами та посадовими особами місцевого самоврядування, узгодження термінологічного апарату законопроекту з іншими законодавчими актами тощо), і звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити про це під час розгляду даного законопроекту на пленарному засіданні.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України Комітет визначив народного депутата України, голову підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування В.Безгіна.

Голова Комітету

А.КЛОЧКО

